

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Кафедра ЮНЕСКО Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН
Відділи лінгвістики та інформатики; Український мовно-інформаційний фонд НАН України
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури»
Громадська організація «Інноваційні обрії України»
Управління державної служби якості освіти в Україні в Сумській області
Гамбурзький університет (Німеччина)
Природничо-гуманітарний університет імені Яна Длугоша в Ченстохові (Польща)
Батумський державний університет (Грузія)
Таллінський технічний університет (Естонія)
Університет святих Кирила і Мефодія у Трнаві (Словаччина)

**КУЛЬТУРОМОВНА ОСОБИСТІТЬ ФАХІВЦЯ У XXI СТОЛІТТІ
(присвячена 300-річчю від дня народження Григорія Сковороди)
CULTURAL PERSONALITY OF A SPECIALIST
IN THE TWENTY-FIRST CENTURY**

ПРОГРАМА VI Міжнародної науково-практичної конференції
PROGRAM VI International scientific and practical conference

8-9 грудня 2022 року /December 8-9, 2022

Ресурсний центр
професійного розвитку
вчителя української мови
і літератури

Лабораторія
літературного краєзнавства

Науково-дослідна
лабораторія
«Академічна культура
дослідника»

Суми-2022/ Sumy -2022

ДОРОГІ НАШІ МУЖНІ КОЛЕГИ: DEAR PARTICIPANTS!

Організаційний комітет VI Міжнародної науково-практичної конференції «**Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті**» (присвяченої 300-річчю від дня народження Григорія Сковороди) сердечно вітає Вас і запрошує до обговорення актуальних питань творчої спадщини Григорія Сковороди у мовознавчому дискурсі, літературному, філософському, педагогічному контентах; важливих проблем функціонування української мови в освітньому дискурсі, лінгвоперсонології, методики навчання мови, літератури, технологій формування культуромовної особистості фахівця, учнівської молоді в умовах війни, результатів інноваційних досліджень студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів і заохочення наукової молоді до виконання наукових досліджень на засадах академічної доброчесності.

Ураховуючи ситуацію з віяловим вимкненням електроенергії, часто відсутністю мобільного\ інтернет-зв'язку, складні воєнні реалії, ми проводимо конференцію у дистанційному форматі на основі кластерної технології.

Програма конференції передбачає інтерактивні дискусійні платформи, вебіари в рамках підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, неформальної освіти здобувачів освіти.

Ініціатор: кафедра української мови і літератури факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, вул. Роменська, 87); **електронна адреса оргкомітету:** (kafedra.ukr.mova.literatura@gmail.com).

Проведення конференції здійснюється на платформі ZOOM.

The Organizing Committee of the International Scientific and Practical Conference "Linguocultural Personality of a Specialist in the 21st Century" warmly congratulates you and wishes you an inspirational and productive work in discussing topical issues about problems of the Ukrainian language functioning in the educational discourse (normative, linguistic, cognitive, linguocultural, pragmatic aspects). Discussion of topical problems of formation of the cultural personality of a specialist provides the popularization of the innovative researches results, which are presented by students, masters, postgraduate students, doctorants, teachers and lecturers.

Address of the organizing committee: Department of Ukrainian Language and Literature, Faculty of Foreign and Slavic Philology, Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko, 87, Romenska St., Sumy city, 40002; **Organizing Committee; e-mail:** (kafedra.ukr.mova.literatura@gmail.com).

Для роздумів. Для дії.

Всяка справа спіє, якщо вона вказує дорогу. (Григорій Сковорода)

Кожний свідомий громадянин мусить практично знати свою соборну літературну мову й вимову та свій соборний правопис, а також знати й виконувати рідномовні обов'язки свого народу. (Іван Огієнко)

У Європі Україну чекають насамперед як українську державу. Процес утвердження української мови, виформування україноцентризму і, зрештою, процес відновлення українського обличчя України, справжнього українського обличчя – процес незворотній. Його зупинити не можна. Тому наші воїни, захисники, які боронять Україну, боронять не тільки землю, не тільки конкретний населений пункт, вони боронять українськість, українські цінності. (Павло Гриценко)

Зміни в мові торкнулися не лише кількісних показників її використання, але й значень конкретних слів.

Наприклад, слово «українець». Ще порівняно недавно слово вживалося тільки для означення етнічної належності. Сьогодні дедалі частіше контекст його використання

свідчить, що йдеться насамперед про належність до української політичної нації. Кожне своє звернення Президент України Володимир Зеленський починає словами «Українці і українки». Зрозуміло, що він звертається не тільки до етнічних українців, а й до всіх наших співвітчизників. Кожен, хто слухає ці звернення, приймає означення «українець» як частину своєї ідентичності. (Богдан Ажнюк)

Шляхів до мовної досконалості безліч. Але всі вони починаються з любові до рідної мови, з бажання майстерно володіти нею, з відчуття власної відповідальності за рідну мову. (Василь Іванишин, Ярослав Радевич-Винницький)

<https://www.facebook.com/inna.osadchenko.5/videos/1294127248101772> «ЗЦІЛЕННЯ СЛОВОМ» **Інна Осадченко**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації (Національний університет біоресурсів та природокористування України)

https://www.youtube.com/watch?v=EHoD6Er_nM0 «Свобода» Наталя Пономаренко, доктор філософії, викладач вищої категорії ВСП «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету», голова циклової комісії спеціальностей 061 Журналістика та 186 Видавництво та поліграфія

"Говори зі мною". "Життя наше – це подорож, а дружня бесіда – це візок, що полегшує мандрівникові дорогу" (Григорій Сковорода)

Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського Любоко Дереш, український письменник. (Олена Попова, завід. кафедри слов'янської філології та журналістики Таврійського НУ)

Дорогі колеги, конференція – це діалог, співпереживання, бо велике діло – добре слово. «Слово – як ліки, допомагає, коли сказане від душі» (О.Захаренко).

Нехай підождуть невідкладні справи.
Я надивлюсь на сонце і на трави.
Наговорюся з добрими людьми.
Не час минає, а минаєм ми.
А ми минаєм... ми минаєм... так-то...
А час – це тільки відбивання такту.
Тік – так, тік – так... і в цьому вся трагічність.
Час – не хвилини, час – віки і вічність.
А день, і ніч, і звечора до рання –
це тільки віхи цього проминання.
Це тільки мить, уривочок, фрагмент.
Остання нота ще бринить в повітрі, – дивися:
Час, великий диригент,
перевертає ноти на пюпітрі. (Ліна Костенко)

Робота конференції

8.12.2022

- 10⁰⁰ – 10²⁰ Приєднання учасників до вебконференції //Connecting participants to a web conference (Kyiv time), платформа ZOOM; кластер «Культуромовна особистість фахівця»
- 10²⁰ – 12²⁰ Відкриття конференції. Пленарне засідання. Інтерактивні платформи, віртуальна виставка «Науково-освітнє партнерство кафедр, відділів, закладів освіти»
- 12²⁰ – 13⁰⁰ **ІНТЕРАКТИВНА ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 1**
- 13²⁰ – 14⁰⁰ Запрошуємо до всеукраїнського конкурсу есе серед учнів, студентів, аспірантів, викладачів, учителів «Григорій Сковорода: діалог через століття» до 300-річчя Григорія Сковороди (керівник проєкту - доцент Н.Кириленко).
- 14⁰⁰ – 16⁰⁰
- 16⁰⁰ – 17⁰⁰ **ІНТЕРАКТИВНА ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 2**
- Тренінг** «Лінгвотерапія: розвиток літературних здібностей»
- Упродовж конференції **Обговорення змістового наповнення освітніх компонентів освітніх програм**
Discussion of reports of participants in the conference chat
Ознайомлення з кластером «Культуромовна особистість»
Презентація проєктів всеуніверситетського конкурсу «

9.12.2021

Продовження роботи конференції

- 10⁰⁰ – 13²⁰ **ІНТЕРАКТИВНА ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 3**
- 14⁰⁰ – 14³⁰ **ІНТЕРАКТИВНА ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 4**
- 14³⁰ – 17⁰⁰ **Презентації**
«Сторінками майбутнього шкільного підручника з української мови і літератури для 6 пілотних класів Нової української школи
Презентація грантів кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка спільно із ЗВО, НДІ, ЗЗСО.
Presentation of the module.
- 17⁰⁰ – 18⁰⁰ Медіавчительський кампус https://www.youtube.com/channel/UCx-AL3lm3wYbt_E2dRLsLyQ
Підсумки роботи конференції: рішення, статті, електронні ресурси науково-методичного спрямування.

Колеги!

У разі повітряної тривоги просимо всіх учасників конференції дотримуватися правил безпеки та переходити до бомбосховищ та укриттів! Зважаючи на бойові дії на території України, сподіваємося на розуміння учасників конференції в разі виникнення змін у форматі чи розкладі заходу.

Бережіть себе і своїх близьких!

Програмний комітет конференції Conference Committee

Юрій Лянной, доктор педагогічних наук, професор, ректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, голова;

Лариса Лук'янова, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України;

Ольга Кудріна, доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної (наукової) роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Олена Семенов, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Члени оргкомітету //Members of the Conference Committee

Андрій Коваленко, кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Надія Кириленко, кандидат філологічних наук, доцент, заступник декана факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Лариса Горболіс, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;

Вікторія Герман, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури, член науково-дослідної лабораторії «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;

Нагалія Громова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови і літератури, член науково-дослідної лабораторії «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;

Олена Кумеда, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури, член науково-дослідної лабораторії «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;

Ольга Рудь, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури, член науково-дослідної лабораторії «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Людмила Міронєць, кандидат педагогічних наук, доцент, декан природничо-географічного факультету Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Марина Ячменик, кандидат педагогічних наук, керівник Центру забезпечення якості вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Маргарита Надутенко, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу лінгвістики українського мовно-інформаційного фонду Національної академії наук України, керівник Загальноукраїнського центру словникарства;

Алла Рябуха, начальник Управління державної служби якості освіти в Україні в Сумській області;

Інна Осадченко, доктор педагогічних наук, професор, голова Громадської організації «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури»;

Олена Попова, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології та журналістики Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського;

Ольга Фаст, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради;

Тетяна Шарова, доктор філологічних наук, професор, завідувач сектору науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю відділу роботи з обдарованою молоддю ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Інна Гуменюк, кандидат філологічних наук, доцент; візит-доцент, Гамбурзький університет (Німеччина);

Гіоргадзе Марина (Marine Giorgadze), професор, декан гуманітарного факультету FACULTY OF HUMANITIES, Shota Rustaveli State University// Батумський державний університет (Грузія);

Ольга Біличенко, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, запрошений професор Пізанського університету (м. Піза, Італія, UNIPI);

Рейман М. / Mart Reimann – PhD, доцент кафедри рекреаційного менеджменту факультету природничих наук та здоров'я Таллінського університету (Естонія);

Януш Капушняк, доктор габілітований, професор UJD проректор з науки та міжнародного співробітництва, Гуманітарно-природничий університет імені Яна Длугоша в Ченстохові (Польща);

Мирослава Глебова / Miroslava Hlebová – PhD, доцент кафедри біології факультету природничих наук університету Святих Кирила і Мефодія в Трнаві (Словаччина);

Рушкевичюте Лорета (Рушкэвичютэ Лорэта), директор Тракайського центру освіти дорослих;

Роман Тимошук, кандидат філологічних наук, науковий співробітник Інституту славистики Польської академії наук(Польща).

НАПРЯМИ РОБОТИ/ ІНТЕРАКТИВНІ ДИСКУСІЙНІ ПЛАТФОРМИ :

1. творча спадщина Григорія Сковороди: мовознавчий дискурс та літературний контекст;
2. культуромовна особистість як об'єкт вивчення лінгвістики, лінгводидактики, психології, андрагогіки; актуальні проблеми лінгвоперсонології та лінгвопраксеології;
3. формування українськомовної особистості у закладах освіти;
4. практика – невід'ємний складник мовно-фахової майстерності.

Відеозапис V Міжнародної науково-практичної конференції «Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті» (2021р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=F7WI6HdedNA&t=1064s>

НАУКОВІ ПРОЄКТИ КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ у 2022 рр.

Грантова діяльність у проєкті IREX «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність»:
«МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус», «Медіапазли»

Культура медійного діалогу в регіональному, національному та міжнародному контекстах <https://www.youtube.com/watch?v=vo48lzKTtYY&t=550s>
http://academstudies.volyn.ua/index.php/humanities/article/view/349/333?fbclid=IwAR3SOaMkIQ4w8kNo1VK1QEF0BGJnwCIE_PZIXtOGv6wL76yXiMdmQembIU

Медіаграмотність там, де не чути сирен
<https://www.youtube.com/channel/UCf7k4n-tC1oIvWIRWfJeuIQ>

з ГО «Інноваційні обрії України» <http://obrii.org.ua/>
<https://www.youtube.com/channel/UCmYa4sGRAJVVUBOLsL8fXTw>
Онлайн-школа «Я обираю українську»

з кафедрою ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття», відділу змісту і технологій педагогічної освіти та відділу теорії і практики педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

«Мовна культура дослідника. Культура редагування наукових текстів»;
<https://www.youtube.com/watch?v=vpuXh4wY2fk&t=536s>

Музейна педагогіка на уроках української літератури
<https://www.youtube.com/watch?v=CmiFaZr18Hs&t=3546s>

з Українським мовно-інформаційним фондом НАН України «Цифрова безпека»
<https://www.youtube.com/watch?v=gkueuPuXZ7A&t=948s>

з Управлінням державної служби якості освіти у Сумській області
Модельна навчальна програма – навчальна програма – тематичне планування що має зробити вчитель
<https://www.youtube.com/watch?v=h9xtH0JwGHM&t=4396s>

Проект «Мовний форпост Сумщини»

Проект кафедри української мови і літератури спільно з Управлінням Державної служби якості освіти в Сумській області, Центром професійного розвитку педагогічних працівників

Сумської міської ради, відділенням журналістики Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету, Українським мовно-інформаційним фондом НАН України

<https://www.youtube.com/watch?v=7Qmuemf1v0k&t=1745s>

https://www.youtube.com/watch?v=jxiLl_ZyawI&t=60s

з КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради «Університет – школа – педагогічний коледж: комунікативна взаємодія»;

із Сумським територіальним відділенням Малої академії наук України:

«Формування основ академічної культури юного дослідника»;

з ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» Соціолінгвістична ситуація: українсько-європейський контекст

<https://www.youtube.com/watch?v=YDDg3E64E4s&t=2243s>

з науково-дослідною лабораторією Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини «Проблеми підготовки студентів-філологів до українознавчої роботи в школі»;

з ГО «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури»

Навчання української літератури в умовах воєнних реалій: психолого-педагогічні аспекти <https://www.youtube.com/watch?v=l67yH7GbY7E&t=1158s>

з кафедрою слов'янської філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського «Трансверсальні компетентності фахівця»

Педагогічне партнерство в умовах воєнних реалій (досвід взаємодії Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України і Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка)

<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/302>

Майстер-класи

Навчання української мови і літератури в 6 класі Нової української школи: пілотні матеріали

Олена Семенов, Олеся Калинич, Тетяна Дятленко, Валентина Волницька, Михайло Білясник

<https://www.youtube.com/watch?v=MrCfMcq0TG0>

<https://www.youtube.com/watch?v=ED2v7M6PZSQ>

Мистецький контекст у модельних програмах із української літератури

Лариса Горболіс, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Ключові компетентності вчителя української мови і літератури НУШ

Олена Семенов, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Презентація кластеру «Культуромовна особистість фахівця в XXI столітті». [Електронний ресурс]. СумДПУ імені А.С.Макаренка; Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2022.

<https://edevel.ulif.org.ua/viewer/?sharedgraph=6383f1423169a&view=prism&initnode=%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%96%D0%B4K>

Кластер створюється на основі онтологічного шаблону авторської програми Polyhedron.

Робота студентських гуртків

Урок української мови. студентський науковий гурток з риторичної культури (СумДПУ імені А.С.Макаренка, керівник – доцент Герман В.В.)
<https://www.facebook.com/100021627728082/videos/679778636844456>

Лише той Учитель, хто живе так, як навчає.... (Григорій Сковорода)

Заняття-засідання наукового гуртка, 241 група студентів спеціальності Середня освіта. Українська мова і література СумДПУ імені А.С.Макаренка (кер.- доц. Громова Н.В.)
<https://www.youtube.com/watch?v=TQLx9l0tqwk&t=24s>

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГ

Кравець Л. В., Барань Є. Б. Стилїстика української мови. Навчально-методичний посібник. Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ. Берегово 2021. 148с.

Лариса Кравець, доктор філологічних наук, професор Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ презентація посібника

Текст у дослідницьких парадигмах: теорія і практика: [колективна монографія]: за заг. ред. О. М. Семеног. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. 248 с.
<http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/12575>

Автори:

О.Семеног (передмова, розділ 1, п.1.1, розділ 3., п.3.1); Л.Кравець (розділ 1, п.1.3); В.Статівка, Ван Танцзюй (розділ 1, п.1.2), В.Герман (розділ 2., п.2.2); М.Вовк (розділ 2., п.2.4), Рудь О.М. (розділ 2., п.2.3), О.Кумеда (розділ 2., п.2.1), О.Попова (розділ 3, п.3.2), Н.Грона (розділ 3., п.3.3), М.Надутенко (розділ 4).

Українське буття у слові й тексті : Студії з лінгвоукраїнознавства : [колективна монографія] / за заг. ред. О. О. Маленко. Харків : ХНПУ; ХІФТ. 2022.

Електронні посібники

Віртуальна лексикографічна лабораторія «Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності» [Електронний ресурс]. Широков Володимир, Загнітко Анатолій, Надутенко Максим, Надутенко Маргарита, Семеног Олена, Громова Наталія, Пономаренко Наталя, Мирослава Вовк. Сум.ДПУ імені А.С. Макаренка; Український мовно-інформаційний фонд НАН України.2022. доповнене. URL: <https://lcorp.ulif.org.ua/InfoMediaVLL/>

Трансдисциплінарний кластер «МЕДІАКАПСУЛІ»: [Електронний ресурс]. Надутенко Максим, Надутенко Маргарита, Семеног Олена, Громова Наталія, Мирослава Вовк, Пономаренко Наталя та ін. СумДПУ імені А.С. Макаренка; Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2022. доповнене. URL: <https://media-literacy.ulif.org.ua/>

У межах конференції обговорюємо змістове наповнення освітніх компонентів освітніх програм Середня освіта (Українська мова і література), Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова).

Питання для обговорення:

- вимоги до фахівців у потенційних місцях працевлаштування випускників;
- культуромовна, мовно-літературна, методична підготовка здобувачів вищої освіти
- загальні, інтегральна, фахові компетентності, програмні результати навчання випускників;
- академічна доброчесність учасників освітнього процесу;
- ключові компетентності особистості учня/студента: взаємодія академічної і шкільної дидактики.

8 грудня 2022 року

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Платформа «Культуромовна особистість фахівця»

<https://elevel.ulif.org.ua/viewer/?sharedgraph=6383f1423169a&view=prism&initnode=%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%96%D0%B4>

Суми

https://www.youtube.com/watch?v=XU1kQX_I0Xo

<https://www.youtube.com/watch?v=noZoLHh2O14>

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ. ВІТАННЯ

Нескорена Сумщина. Автор – Катерина Княгницька, студентка 4 курсу спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. (Відео)

Ольга Кудріна, доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної (наукової) роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Олена Семенов, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Андрій Коваленко, кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Високошановне наукове товариство! Дорогі колеги!

Організаційний комітет V Міжнародної науково-практичної конференції «Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті» (присвяченої 300-річчю від дня народження Григорія Сковороди) сердечно вітає вас.

Проведення нашої конференції – це вже унікальна традиція, спрямована на утвердження відкритого професійного діалогу між науковцями й освітянами з різних регіонів України, закордону з актуальних питань творчої спадщини Григорія Сковороди в мовознавчому дискурсі, літературному, філософському, педагогічному контентах; важливих проблем функціонування української мови в освітньому дискурсі, лінгвоперсонології, методики навчання мови, літератури, технологій формування культуромовної особистості фахівця, учнівської молоді в умовах війни.

(з виступу **Ольги Кудріної**, доктора економічних наук, професора, проректора з науково-педагогічної (наукової) роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

МОДЕРАТОРИ

Олена Семенов, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Маргарита Надутенко, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу лінгвістики українського мовно-інформаційного фонду Національної академії наук України, керівник Загальноукраїнського центру словникарства.

УМІТИ БУТИ УКРАЇНЦЯМИ <https://www.youtube.com/watch?v=JBJSJdp2QuI>

Марія Христина Зінько, заступниця голови Української центральної репрезентації в Аргентині (БУЕНОС-АЙРЕС)

СЛОВА МИРУ: ГУМАНІСТИЧНИЙ ДОСВІД СПІВПРАЦІ МІЖ УНІВЕРСИТЕТАМИ

Ольга Біличенко, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, запрошений професор Пізанського університету (м. Піза, Італія, UNIFI) відео

УКРАЇНОЦЕНТРИЗМ В ОСВІТНІЙ ПОЛІТИЦІ
<https://www.youtube.com/watch?v=JjKzURuVi-I&t=10659s>

Георгій Філіпчук, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, члена Центрального правління, перший заступник голови Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

ЛІНГВОПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБУВАННЯ УКРАЇНЦІВ ЗА КОРДОНОМ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Інна Осадченко, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації Національного університету біоресурсів і природокористування України (відео)

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА. ІСТОРІЯ ОДНІЄЇ КАРТИНИ
<https://www.facebook.com/centrculture/videos/483951793830289>

Дмитро Будянський кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології ННІ культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, заслужений працівник культури України

ПРО СВЯТКУВАННЯ 300-РІЧЧЯ СКОВОРОДИ В УГОРЩИНІ ТА ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ УКР. ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Лариса Кравець, доктор філологічних наук, професор Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (презентація)

УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Мирослава Вовк, доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник, завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (відео)

ЕПІСТОЛЯРІЙ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ: МОВНОСТИЛЬОВИЙ АСПЕКТ

Наталія Цівун, кандидат філологічних наук, доцент кафедри стилістики української мови НПУ імені М.П.Драгоманова

КОНЦЕПТ «СРОДНА ПРАЦЯ» У РЕФЛЕКСІЯХ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Семенов Олена, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (презентація)

РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДДЮ: КОМУНІКАЦІЯ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ
<https://www.youtube.com/watch?v=hJdAmcIABdk&t=2489s>

Тетяна Шарова, доктор філологічних наук, професор, завідувач сектору науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю відділу роботи з обдарованою молоддю ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

Переможець XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка»

Катерина Сердюк, спеціальність Середня освіта. Українська мова і література, факультету іноземної та слов'янської філології СумДПУ імені А.С.Макаренка, диплом III ступеня.

Науковий керівник: **Н.Кириленко**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

**ТВОРЧА СПАДЩИНА ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ:
МОВОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС ТА ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНТЕКСТ**

ПОЕМА-СИМФОНІЯ «СКОВОРОДА» ПАВЛА ТИЧИНИ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ЗМІСТУ, ЖАНРУ, ІДЕЇ

Наталія Грона, доктор педагогічних наук, доцент, викладач вищої категорії, викладач-методист Комунальний заклад «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради

«БАРОКОВИЙ УНІВЕРСАЛІЗМ» ЯК ПРИНЦИП РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО МИСЛЕННЯ

Марина Ольховик, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та культурології філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

ТВОРЧА СПАДЩИНА ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗЗСО.

Інна Коломієць, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

МОВОТВОРЧИСТЬ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

Наталія Медвідь, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

МОВНИЙ ФЕНОМЕН Г.СКОВОРОДИ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

Олена Кумеда, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

СИМВОЛІЗМ МОВОТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Олена Корчова, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

КУЛЬТУРОМОВНА ОСОБИСТІСТЬ КРІЗЬ ПРИЗМУ ТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Наталія Осіпенко, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

МОРФОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ОЦІННИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ У МОВОТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Валентина Розгон, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ: ДІАЛОГ ІЗ СУЧАСНІСТЮ

Наталія Громова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

ТВОРЧА СПАДЩИНА ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В БАГАТОВИМІРНОМУ УКРАЇНОЗНАВЧОМУ КОНТЕКСТІ

Світлана Подолюк, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри філології Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

СТИЛІСТИКА БАРОКОВОГО МОВОМИСЛЕННЯ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Світлана Гуржій, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА КРІЗЬ ПРИЗМУ СТОЛІТЬ

Аліна Зленко, магістр спеціальності 035 Філологія (Українська мова та література)

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНТЕКСТ

ОБРАЗ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ У П'ЄСІ І.П. КАВАЛЕРІДЗЕ «ГРИГОРІЙ І ПАРАСКЕВА»

Дмитро Будянський, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології ННІ культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

РЕЦЕПЦІЯ ТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПОЕТИЧНОМУ ДОРІВКУ ІВАНА ДРАЧА

Тетяна Скуратко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератури і методик їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОЇ СПАДЩИНИ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Назар Ляшов, кандидат філологічних наук, доцент ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

УКРАЇНОЗНАВЧИЙ ВИМІР ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Наталія Сивачук, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання, керівник науководослідної лабораторії «Проблеми підготовки студентів-філологів до українознавчої роботи в школі» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

«СВЯЩЕННИЙ ГЕРОЇЗМ» У ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Лариса Йовенко, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

АНТЕЇЗМ У ТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Віта Кириченко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ МАНДРІВНИХ МОТИВІВ У ПОЕЗІЯХ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Тетяна Лопушан, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

КОНЦЕПТ «ДОРОГА» У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Оксана Денисюк, здобувачка кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА Й ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: У РОЗРІЗІ МИНУЛОГО ТА СУЧАСНОГО

Оксана Якущенко, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА КРІЗЬ ПРИЗМУ ФІЛОСОФІЇ Г.СКОВОРОДИ

Олена Стрельбіцька, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри філології Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ УЧНІВ ЛЕКСЕМАМИ ТА СТАЛИМИ ВИРАЗАМИ З ТВОРЧОЇ СПАДЩИНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Світлана Цінько, кандидат пед.наук, доцент, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

СВІТ СИМВОЛІВ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Наталія Орленко, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА - ДУХОВНІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

Галина Головка, екскурсовод ОКЗ «Національний літературномеморіальний музей Г.С. Сковородинивка Харківської області, Україна

РИТОРИЧНІСТЬ НАРАТИВУ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Наталія Соларьова, учитель української мови і літератури КУ Сумська ЗОШ №27, м. Суми

Цифрові технології

ІНСТАГРАМ-СТОРІНКА ЯК НОВИЙ ФОРМАТ ПРЕЗЕНТАЦІЇ БІОГРАФІЇ Г. СКОВОРОДИ

Надія Тендітна, кандидат філологічних наук, доцент ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Ірина Бодра, магістрантка філологічного факультету ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

ІНФОМЕДІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Наталія Пономаренко, доктор філософії, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»

Наукові студії студентів, магістрантів

ФІЛОСОФСЬКИЙ ДЕКАЛОГ ДІАЛОГІВ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Оксана Черномаз, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **М.В.Ольховик**, кандидат філософських наук, доцент

ПОЕТИКАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІРИКИ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Юлія Прихідько, магістранка 1 курсу факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

МОВНА СВІДОМІСТЬ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Богдан Рудика, студент 3 курсу факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

ІДЕЇ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ У РОМАНАХ ІВАНА БАГРЯНОГО

Наталія Богдан, студентка 4-го курсу за спеціальністю Українська мова і література філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **М.В.Ольховик**, кандидат філософських наук, доцент

КОНЦЕПТ «ВВІЧЛИВІСТЬ» У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Ганна Татарко, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **М.В.Ольховик**, кандидат філософських наук, доцент

СКЛАДНОПДРЯДНЕ РЕЧЕННЯ З ПДРЯДНИМ ПОРІВНЯЛЬНИМ У ТВОРЧОСТІ Г.С.СКОВОРОДИ

Деркач Катерина, студентка 4 курсу факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Науковий керівник: **В. В. Герман**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

РЕЦЕПЦІЯ ІДЕАЛУ САМОТНОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ШЕСТИДЕСЯТНИКІВ

Ілона Суліменко, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **М.В.Ольховик**, кандидат філософських наук, доцент

РЕЦЕПЦІЯ ЖАНРОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТВОРІВ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НОВИХ МЕДІА

Лана Вовк, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **М.В.Ольховик**, кандидат філософських наук, доцент

**КУЛЬТУРОМОВНА ОСОБИСТІТЬ
У ФОКУСІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

**ІДЕНТИФІКОВАНІСТЬ ЛІНГВОПЕРСОНИ ВИКЛАДАЧА В
ДИСКУРСИВНИХ ПРАКТИКАХ: МОТИВАЦІЙНО-ІНТЕНЦІЙНИЙ ВИМІР**

Анатолій Загнітко, декан філологічного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор філологічних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, член-кореспондент НАН України.

**АНТРОПОНІМИ У ЗБІРЦІ АНАТОЛІЯ ПОПОВСЬКОГО «У ПОШУКАХ
ПЛИННОГО ЧАСУ»**

Марія Наливайко, кандидат філологічних наук, викладач кафедри української мови та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

**ФАХОВА КУЛЬТУРА ЛІНГВІСТА-ЕКСПЕРТА У ВИМІРІ ПРОФЕСІЙНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ**

Костянтин Голобородько, доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЛІНГВОПЕРСОНОЛОГІЯ НАУКОВОГО НАСТАВНИЦТВА

Ольга Фаст, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ВИМІР ТЕКСТУ

(на матеріалі монографії: Текст у дослідницьких парадигмах: теорія і практика. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022.)

Олена Кульбабська, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

**ДОСВІД КОМУНІКАЦІЙНОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УМІФ НАН
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Володимир Широков, доктор технічних наук, професор, директор Українського мовно-інформаційного фонду НАН України, академік Національної академії наук України;

Максим Надутенко, кандидат технічних наук, завідувач відділу інформатики Українського мовно-інформаційного фонду Національної академії наук України

Маргарита Надутенко, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу лінгвістики українського мовно-інформаційного фонду Національної академії наук України, керівник Загальноукраїнського центру словникарства

**НАЦІОНАЛЬНІ ЛІНГВІСТИЧНІ РЕСУРСИ УМІФ НАН УКРАЇНИ -
ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ
ДОСЛІДНИКА**

Роман Тимошук, кандидат філологічних наук, доктор наук, науковий співробітник Інституту славістики Польської академії наук (Instytut Slawistyki PAN);

Маргарита Надутенко, кандидат філологічних наук, науковий співробітник відділу лінгвістики Українського мовно-інформаційного фонду Національної академії наук України, керівник Загальноукраїнського центру словникарства;

Семеног Олена, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

ПРАГМАТИЧНА КОНКРЕТИЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО АКТУ

Тетяна Миколенко, кандидат філологічних наук, доцент, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АПАРАТ ФАХІВЦЯ З КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК

Сергій Шаров, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри комп'ютерних наук Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ НЬЮ-ЙОРКА

Тетяна Лапковська, магістр мистецтвознавства, вчитель фортепіано в українському Музичному Інституті Америки, хормейстер українського дитячого хору «Молода думка», м. Нью-Йорк, США

METADISCOURSE: LINGUISTIC MARKERS IN ACADEMIC TEXTS

Laima Kupriene, Doctor of Sciences, Associate Professor Philology Department Klaipeda University Vaida Zeguniene, Lecturer Philology Department Klaipeda University

ПРОБЛЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ У ДРАМІ-ФЕЄРІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ «ЛІСОВА ПІСНЯ»: РАКУРС ВИВЧЕННЯ

Лариса Горболіс, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С Макаренка

КУЛЬТУРОМОВНА ОСОБИСТІТЬ: ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ- ВИКЛАДАЧ - ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Ольга Молодичук, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ЗБРОЙНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ

Олена Решетняк, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури, Донбаський державний педагогічний університет

Денис Решетняк, студент I курсу ФГЕО, Донбаський державний педагогічний університет

СТЕРЕОТИПИ ТА МОВА ВОРОЖНЕЧІ

Олександра Розумієнко, регіональна координаторка проєкту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність», авторка навчальних матеріалів та співавторка тренінгових курсів з медіаграмотності

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ У РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ

Олена Попова, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології та журналістики Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

ЛІНГВОДИДАКТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В ПРАКТИЦІ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА: НОВІ СЕНСИ, ВАРІАТИВНІСТЬ, ОНОВЛЕННЯ

Леся Гапон, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

КУЛЬТУРА ВІРТУАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ ПЕДАГОГІВ

Надія Горбач, кандидат філологічних наук, викладач кафедри філології Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

РЕГІОНАЛЬНЕ ЛІНГВОКРАЄЗНАВСТВО ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ

Ірина Гонца, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

РИТОРИЧНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Оксана Циганок, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ СИНТАКСИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СКЛАДНОПІДРЯДНИХ ПРИЄДНУВАЛЬНИХ (СУПРОВІДНИХ) КОНСТРУКЦІЙ

Герман Вікторія, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

АСОЦІАТИВНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ ЯК ЕМПІРИЧНИЙ МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВОКОГНІТИВНИХ КОНЦЕПТІВ

Лілія Молгамова, викладач кафедри англійської філології та лінгводидактики Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Наукові студії студентів, магістрантів

КУЛЬТУРОМОВНА ОСОБИСТІСТЬ УЧИТЕЛЯ ХХІ СТОЛІТТЯ ЯК НАЦІОНАЛЬНИЙ І СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН

Катерина Сердюк, магістранка 1 курсу факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКСПРЕСИВНИХ СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ У РЕКЛАМНОМУ ТЕКСТІ

Владислава Ріпа, магістрант кафедри української і слов'янської філології та журналістики Херсонського державного університету. Науковий керівник: **Олексенко Володимир**, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української і слов'янської філології та журналістики Херсонського державного університету

СКЛАДНОПІДРЯДНЕ РЕЧЕННЯ З ПІДРЯДНИМ ПОРІВНЯЛЬНИМ У ТВОРЧОСТІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Єлизавета Грицай, студентка 4 курсу факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Науковий керівник: **В. В. Герман**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

СИНТАКСИС СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ

Катерина Княжницька, студентка 4 курсу факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Науковий керівник: **В. В. Герман**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО (НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ «Я(РОМАНТИКА)»

Мирослава Новікова, студентка факультету іноземної та слов'янської філології, спеціальність: Середня освіта (українська мова та література), Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

ОБРАЗКИ ЯК АРХЕТИПНИЙ ЖАНР ВИРАЖЕННЯ МЕНТАЛЬНОСТІ ЖИТЕЛІВ ПРИЛУЧЧИНИ

Марія Троцька, студентка спеціальності 061 Журналістика Комунального закладу «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ ЕСЕ ЯК ВИЯВ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ЖУРНАЛІСТА

Марина Дмитренко, студентка спеціальності 061 Журналістика Комунального закладу «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ЗАСОБАМИ ОНЛАЙН- РЕСУРСІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Наталія Мазна, магістрантка факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Науковий керівник: **Н.В. Громова**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

LINGUISTIC SYNERGETICS: SHAPING SYSTEMIC-THINKING COMPETENCE IN STUDENTS OF PHILOLOGY

Домброван Тетяна, доктор філологічних наук, професор, запрошений дослідник наукового проекту від фонду Volkswagen Університету Мартіна Лютера (м. Халле, Німеччина)

НОМІНАТИВНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ДИСКУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ НАВЧАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Олена Маленко, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства і лінгводидактики. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

КУЛЬТУРОМОВНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Ірина Томашевська, кандидат педагогічних наук, професор, Волинський національний університет імені Лесі Українки

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ КИТАЮ

Валентина Статівка, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки вищої школи і менеджменту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

СРОДНА ПРАЦЯ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА: УСВІДОМЛЕННЯ МІСІЇ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Ольга Петришина, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОМОВНОЇ СВІДОМОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СТИЛІСТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тетяна Ткаченко, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри стилістики української мови Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

ТВОРИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ТЕМАТИКИ ПРИ ВИВЧЕННІ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ЛІТЕРАТУРИ ЯК ЗАСІБ ГУМАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Наталія Горбач, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури Запорізького національного університету

ІНТЕГРОВАНІ ЗАНЯТТЯ ЗІ СТИЛІСТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ПОЛЬСЬКОЇ МОВ У ЗВО

Колган Олена, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури, помічник ректора, керівник Українсько-польського міжнародного центру освіти і науки Донбаського державного педагогічного університету

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННИХ РЕАЛІЙ

Руслана Падалка, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «ДДПУ»

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ЧЕРЕЗ ФОРМАЛЬНУ ОСВІТИ В ДОНЕЦЬКОМУ ОБЛАСНОМУ ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Тетяна Колган, кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету підвищення кваліфікації педагогічних кадрів Донецького обласного інститут післядипломної педагогічної освіти

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Валентина Коваль, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри української мови та методики її навчання, декан факультету філології та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Валентина Гончарук, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання УДПУ імені Павла Тичини

СТАНОВЛЕННЯ КУЛЬТУРОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА-ФІЛОЛОГА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МІФОЛОГІЇ

Наталія Сивачук, кандидат педагогічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Любов Пархета, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання УДПУ імені Павла Тичини

ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ ФІЛОЛОГА ЗАСОБАМИ РИТОРИКИ

Олександр Санівський, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ СИНТАКСИСУ

Вікторія Шиманська, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Тетяна Григоренко, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КОРПУСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Світлана Січкач, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ФОРМУВАННЯ МОВНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТИВ-МИТЦІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Ірина Денисюк, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ МЕДІАОСВІТИ

Владислав Ольховик, аспірант Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Наталія Дзямучич, старший викладач циклової комісії викладачів словесних дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІЛЬНОГО ВОЛОДІННЯ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ УРОКІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ)

Олена Гончарук, кандидат педагогічних наук, старший викладач циклової комісії викладачів словесних дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу

ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Надія Юрченко, викладач вищої категорії, викладач-методист Комунального закладу «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради

ПРАКТИКА – НЕВІД'ЄМНИЙ СКЛАДНИК МОВНО-ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Вища школа

МОВНА МАЙСТЕРНІСТЬ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Світлана Шуляк, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Мирослава Пігур, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ У ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Світлана Моцак, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

З ДОСВІДУ РОБОТИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО Й ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Ірина Мазепа, викладач вищої категорії, викладач-методист Комунального закладу «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради

Лариса Помігуєва, викладач вищої категорії, викладач-методист Комунального закладу «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради

ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ НА ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА

Надія Грицик, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Лариса Городнича, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Школа

CO ZROBIĆ, ABY UCZNIOWIE SIĘ NIE NUDZILI: NA PODSTAWIE JEDNEJ LEKCJI JĘZYKA POLSKIEGO Z ELEMENTAMI PLASTYKI

Agnieszka Jarzębowska, nauczycielka z wieloletnim stażem, atorka artykułów metodycznych, współautorka innowacji pedagogicznych realizowanych w szkole podstawowej. Nagrodzona Medalem Edukacji Narodowej, Polska

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У 5-Х КЛАСАХ НУШ

Ніна Босак, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського (м. Одеса)

Наукові студії студентів, магістрантів

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОДКАСТІВ

Тетяна Сердюк, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **М.В.Ольховик**, кандидат філософських наук, доцент

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ СЛІД

Вікторія Савинська, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: Науковий керівник: **Грицик Н.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНОГО ВЧИТЕЛЯ

Карина Сухомлин, студентка 4-го курсу за спеціальністю Українська мова і література філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **М.В.Ольховик**, кандидат філософських наук, доцент

ІНФОМЕДІЙНІСТЬ ГРАМОТНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Даря Сіліна, магістрантка за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **М.В.Ольховик**, кандидат філософських наук, доцент

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ «ФІШБОУН» У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 11 КЛАСІВ

Максим Коник, студент 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного

університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник:
Городнича Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент

ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ 4 КЛАСУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Ірина Люлька, студентка спеціальності 013 Початкова освіта Комунального закладу «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННСВОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ 4 КЛАСУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Владислава Космина, студентка спеціальності 013 Початкова освіта Комунального закладу «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради

ПРИЙОМИ СТОРІТЕЛІНГУ У СИСТЕМІ КОМУНІКАТИВНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Людмила Шуст, кандидат філологічних наук, старший викладач циклової комісії викладачів словесних дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Вікторія Дацюк, викладач циклової комісії викладачів словесних дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу

ВИВЧЕННЯ МОНОГРАФІЧНИХ ТЕМ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Світлана Вірста, старший викладач циклової комісії викладачів словесних дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу

ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ У СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Наталія Дмитренко, старший викладач циклової комісії викладачів словесних дисциплін Луцького педагогічного фахового коледжу

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 11 КЛАСІВ ЗАСОБАМИ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Микита Лосєв, студент 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник:
Городнича Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 10 КЛАСІВ ЗАСОБАМИ МОВНОЇ ГРИ

Юлія Близнюк, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **Городнича Л.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент

**ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
УЧНІВ 10 КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: ТРУДНОЩІ ТА
ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ**

Катерина Сай, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Науковий керівник: **Городнича Л.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент

КОНЦЕПТ «СРОДНА ПРАЦЯ» У РЕФЛЕКСІЯХ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Семеног Олена

доктор педагогічних наук, професор
завідувач кафедри української мови і літератури
Сумський державний педагогічний університет імені А. С Макаренка
olenasemenog@gmail.com

Концепт "праця" є одним із універсальних для більшості етнокультур. У багатьох індоєвропейських мовах слово "труд", "праця", «працювати», спочатку означає "залишитися без батьків", повинність, труднощі, зусилля, життєві турботи (наприклад, німецьке "arbei", готське "arbas", французьке "travail", латинське "labor", англійське "labour"). В українській мові XIV – XV ст. лексема *праця* вживалася зі значенням «клопіт, труднощі» [Словник староукраїнської мови XIV – XV ст., 1977. Т. 2, с.224].

Саме праці, попри всю її важкість, народ віддає перевагу перед лінощами, бо «праця є благо», а працюваність є однією із основних цінностей, які характеризують людину в побутовій свідомості всіх народів. Основу цих цінностей складають заповіді загальнолюдських цінностей: люби родичів своїх, не залишай в біді приятеля свого, самовдосконалюйся Розум, Тіло, Душу.

"З давніх-давен вважалося, що навіть у найбільшому горі очищає, зціляє душу, повертає до життя саме праця", – писав М. Стельмахович [Стельмахович, 1985, с. 130].

Підтвердження цьому – український фольклор: *Кожна робота легка, коли охоче її робити* [Прислів'я та приказки, 1989, с. 281]; *Не той гарний, що гарний, а той, що діло робить* [Прислів'я та приказки, 1990, с.37]; *Не в тім хороша, що чорноброва, а в тім, що діло робить* [Прислів'я та приказки, 1990, с. 39]; *Без роботи нема доброти* [Прислів'я та приказки, 1989, с.276].

Узагальнення фольклорних і художніх творів дозволяє розширити і поглибити реалізацію концепту «праця», зокрема, у таких семах: «праця – труднощі, туга, турботи, втома», «праця – благо, добро», «праця – «здоров'я», «праця – натхнення, краса, внутрішня краса людини, духовне багатство, саморозвиток людини». У дослідженні зупиняємося на характеристиці семи «праця – натхнення, внутрішня краса людини, духовне багатство, саморозвиток людини».

Де криється коріння справжнього щастя? Відповідь у творах Григорія Сковороди: у праці, у «сродній» праці. Тобто, такої праці, до якої людина має природний нахил, хист, певні здібності. Саме така праця є продуктивною, "потрібне робить неважким".

Професор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Л. Ушкалов називав сутністю життя Г. Сковороди свободу. А ми додамо – свободну працю.

Яскравим свідченням цього може бути сквородинська концепція "сродної" праці й відома теза «пізнай себе». Сковорода вважав, що природні здібності дає кожному з нас Бог: царство боже є в нас, до цього внутрішнього голосу і треба прислухатися. Бог нікого не ображає і не обділяє, надає кожному якусь можливість і вказує шляхи для її реалізації. Філософ змальовує це такими словами: "Бог подібний до багатого водограю (фонтану), що заповнює різні посудини за їх розміром. Над водограєм напис: нерівна всім нерівність. Течуть із різних трубок різні струмки у різні посудини, що стоять навколо водограю. Менша посудина менше має, але в тому є рівна великій, що однаково, як і та, повна" [Сковорода, 1983, с. 223].

Процес праці розглядається як насолода і відчуття щастя навіть незалежно від його результатів. Мислитель називає мертвою душу, яка не знайшла спорідненої праці, яка не віддана своєму природному ділу; така душа – каламутна та смердюча вода: „Ліпше бути природним котом, ніж із осячюю бородою левом” [Сковорода, 1995, с. 432].

У притчі „Вдячний Еродій” Г. Сковорода пише, що природа добра, наймудріша, вона все створила і дає своїм створінням знання, моделі поведінки, необхідні для життя. Вчитель і лікар – лише помічники природи, а не її володарі. „Якщо все буде наймудріша і блаженна природа, тоді хто, як не вона, зціляє і навчає? Всяка справа спіє, якщо вона вказує дорогу. Не заважай тільки їй, а коли можеш, усувай перешкоди і промощуй шлях для неї, дійсно сама вона чисто і вдало все виконає. Клубок сам собою покотиться згори, відсунь лише камінь, що стоїть на перешкоді. Не вчи його котитися, а лише допомагай. Яблуні не вчи родити яблуко, вже сама природа її навчила.” [Сковорода, 1995, с. 436].

Суб’єктивним виявом людського щастя мислитель вважав внутрішній світ, сердечність, душевність. Досягнути такого щастя можна, слідує величчю своєї внутрішньої натури через спорідненість у певному виді вільної трудової діяльності за покликанням. Зміст принципу „пізнай себе”, за Г.Сковородою, полягає в пізнанні своїх природних схильностей до певного виду діяльності, суть концепції спорідненої праці як засобу забезпечення щастям – у праці за покликанням, праці як реалізації творчих задумів. Про це писав Сковорода у філософських трактатах "Розмова, звана алфавіт, чи буквар світу" ("Разговор, называемый алфавит, или букварь мира") [Сковорода, 2007] та "Вдячний Еродій" [Сковорода, 1994], а також у численних віршах та байках.

Ідеалом суспільства для Г. Сковороди було суспільство працівників, які пізнали радість творчої праці. Праця стає радістю і щастям лише тоді, коли вона відповідає індивідуальним природним нахилам людини, є “сродною”, вільною. Щоб бути щасливою, людина повинна пізнати себе, свої здібності і вибрати відповідно до них той чи інший вид суспільно корисної праці.

Отже, праця вчителя «свобідна», радісна, оптимістична, отримує своє істинне призначення виключно тоді, коли слугує не тільки джерелом існування, а й джерелом творчого натхнення і насолоди.

Значну роботу проводить у цьому контексті Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. Російським окупантам вдалося зруйнувати стіни навчального корпусу, але, як зазначають філологи університету, це набагато більше, ніж стіни. Це традиції, ідеї, методи, щоденна наполеглива педагогічна праця і найголовніше – енергетика Сковороди.

Література

1. Прислів'я та приказки. Людина. Родинне життя. Риси характеру / Упоряд. М. М. Пазяк. К.: Наук. думка, 1990. 528 с.:
2. Прислів'я та приказки: Природа. Господарська діяльність людини / Упоряд. М. М. Пазяк. К.: Наук. думка, 1989. 480 с.
3. Сковорода Г. Вдячний Еродій // Г. Сковорода. Твори у двох томах. К. : АТ “Обереги”, 1994. Т. 2. С. 103–123.
4. Сковорода Г. С. Діалоги : Розмова, звана Алфавіт, чи буквар світу //Вибрані твори / упорядкування та передмова Л. Ушкалова ; примітки й коментарі Л. Ушкалова та С. Вакуленка. Х. : Прапор, 2007. 384 с. (Національна Академія Наук України; Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка; Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди; Харківське історико-філологічне товариство)
5. Сковорода Г. Пізнай в собі людину / [пер. М. Кашуба; пер. поезій В. Войнович]. Львів.: Світ, 1995. 526 с.
6. Словник староукраїнської мови XIV – XV ст.: У 2-х т. К.: Наук. думка, 1977. Т. 2. 591 с. (2: 224)
7. Стельмахович М. Українська народна педагогіка / Мирослав Гнатович Стельмахович. К. : Рад. школа, 1985. 349 с.